

Camera's op de universiteit

Op 9 december 2021 verscheen een bericht op nu.nl over de inzet van camera's door de Universiteit Leiden. De kop van het bericht luidde:

De Universiteit Leiden heeft honderden camera's tijdelijk uitgeschakeld. Daarmee kon worden bijgehouden hoeveel mensen er in onderwijsruimtes waren. De beslissing werd donderdag genomen omdat er bij studenten onrust was ontstaan over de waarborging van hun privacy.

Hierna volgt het bericht zelf dat als volgt afsluit:

Er is inmiddels ook bij andere universiteiten en hogescholen bezorgdheid ontstaan over het gebruik van dit soort camera's. Zo stopte de Universiteit Utrecht naar aanleiding van de situatie in Leiden met een test waarbij camera's werden gebruikt om personen te tellen. Eerder maakten een student en een docent van hogeschool Windesheim in Zwolle een slimme camera onklaar, omdat ze het gevoel hadden te worden gefilmd.

Voorwaar, als er één schaap over de dam is. En voorwaar, een bericht om vanuit Pafort & Partners, immers dé specialisten voor hoger onderwijs, een column aan te wijden. En die kan natuurlijk niet anders dan over het woordje 'tijdelijk' gaan uit de kop van het bericht over Leiden. In het bericht zelf is de formulering: *Vanwege de ontstane onrust zijn de camera's voorlopig uitgeschakeld*. Dus niet vanwege alle functies die die camera's hebben en de dreiging die daarvan uitgaat. Want dat die er wel degelijk is, hoewel de universiteit het ontkent, blijkt elders in het bericht:

De universiteit zegt van de camera's alleen de sensor te gebruiken die geen beeld vastlegt, maar wel mensen kan tellen op basis van geregistreeerde beweging. Toch hebben de camera's meer functies, blijkt uit onderzoek van Mare. Zo kunnen ze gebruikt worden om gedrag te analyseren en mensen te volgen.

En waar dat toe kan leiden zouden we hier kunnen uitwerken, ware het niet dat dat al gedaan is. Lees er pagina 124/5 in de onlangs uitgekomen en vertaalde roman van Dave Eggers, *Het alles*. (Amsterdam, 2021) maar op na. Daar valt het volgende te lezen.

[Professor] Agarwal was per slot van rekening radicaal, onvoorspelbaar, onbezonnen. Delaney¹ wist nog dat ze op de campus in haar eentje een protestactie was begonnen tegen de nieuwe toezichtmaatregelen. Ze was amper een meter vijftig en sprak bedaard, met nauwelijks ingehouden venijn, door een megafoon die bijna even groot was als zijzelf. Ze protesteerde tegen het gebruik van camera's in vrijwel elke openbare ruimte van de universiteit. Delaney was blijven staan luisteren naar dat kleine vrouwtje, dat haar ongeveer dertig toehoorders ervan op de hoogte bracht dat er achttienhonderd camera's op de campus hingen dat de Circle² die camera's tegen een flinke korting had geleverd, dat de beelden beschikbaar waren voor de lokale politie en eigendom waren van de Circle, dat ze elders werden opgeslagen en waarschijnlijk voor stiekeme doeleinden werden gebruikt, dat ze werden gelinkt aan wat de studenten op de campus kochten (er werd geen contant geld meer geaccepteerd) zodat hun gedrag minstens 23,2 uur per etmaal kon worden gevolgd en opgeslagen. Dat hun cijfers, scores en aanwezigheid in een zeer goed te systematiseren digitaal dossier werden opgeslagen en dat dat dossier toegankelijk was voor een schrikbarende grote groep

¹ De hoofdpersoon van de roman. Zij is destijds bij Agarwal afgestudeerd.

² Het ICT-bedrijf uit het gelijknamige eerste boek van Dave Eggers. *Het Alles* is daar een vervolg op.

universiteitsmedewerkers.

'Als jullie in de gaten worden gehouden,' riep Agarwal in haar megafoon, 'dan zijn jullie niet vrij! Iemand die onder toezicht staat, kan niet vrij zijn!'

De studenten liepen door, met oordopjes in.

'Er is geen veilige hoeveelheid asbest en geen veilige hoeveelheid toezicht,' riep ze.

Een masterstudent antropologie begon haar te filmen.

'De universiteit heeft niet het recht om jullie te filmen, nergens, nooit!' zei Agarwal met nadruk.

Inmiddels liepen de studenten met een grote boog om haar heen.

'Studenten, word alsjeblieft wakker!'

Maar niemand werd wakker. De overgrote meerderheid van Delaneys medestudenten was al sinds de crèche gewend aan camera's in elk lokaal. Hun ouders wisten hun hele leven al waar ze op elk moment van de dag waren en dat hadden ze nooit hinderlijk gevonden - ze kenden gewoon geen leven zonder toezicht.

Misschien moeten die universiteiten in Nederland nog maar eens bedenken of aan zo'n toekomst willen meewerken. Ze zijn per slot van rekening toch onafhankelijk?

Michiel

6/1/2022

Sporttypes

Er lopen op onze wereld talloze types rond, zowel menselijk, dierlijk als plantaardig. Linnaeus was destijds de taxonomische baanbreker op dit gebied. Hij deelde planten en dieren in allerlei categorieën en subcategorieën in. Maar aan de sporttypes is hij helaas niet toegekomen.

Van sporters lopen namelijk ook allerlei types rond. Wij geven er hier slechts één pregnant voorbeeld van. Het is ontleend aan de sporters in onze sportschool hier om de hoek. Die heeft vanwege corona voorgeschreven dat de sporter het sporttoestel grondig reinigt en Covid 19-proof maakt. Daartoe stelt de school middelen voor haar³ beschikbaar. Bij haar binnenkomst in de sportschool treft zij op een daarvoor klaarstaande tafel spuitflesjes aan gevuld met een onbestemde vloeistof waarvoor Covid 19 zich uit de voeten maakt. Elke sporter wordt geacht zo'n flesje voortdurend bij zich te hebben tijdens het gebruik van de toestellen en deze zodanig te bespuiten dat Covid 19 ook daadwerkelijk vertrekt. Centraal tussen de toestellen staat een grote dikke rol papier waarvan de sporter een stuk kan, of beter, moet afscheuren om het natte vocht weer te verwijderen.

Tot zover de coronaregels die door onze sportschool zijn opgelegd. Delta was nog veel strenger dan Omikron, maar goed regels zijn regels. Nu dan die sporttypes:

De egocentrische types: spuiten en vegen vóór ze beginnen

- het 'niks mee te maken' type: ik maak niks nat, ik maak niks droog; mij maken ze niks. Covid 19 gaat aan mij voorbij. Veelal de jongere sportmeiden. *Egoïstisch*.
- het 'moet dat nou' type: wil hetzelfde als het niks mee te maken type, maar gaat spuiten en vegen als ze denkt dat iemand naar haar kijkt. Veelal de iets oudere sportmeiden. *Laf*.
- het 'ik zorg wel voor mezelf' type: bespuit elk toestel voor ze er ook maar één hand op legt en maakt het vervolgens goed droog, want natte handen van dat spul. Jakkes. Veelal de mannelijke dertiger. *Kom voor jezelf op*.

De maatschappelijke types: spuiten en vegen na gebruik

- het 'ach ja' type: spuit het toestel na gebruik kledernat op zowel gebruikte als ongebruikte delen en scheurt grote stukken papier af om alle nattigheid gedegen te verwijderen. Veelal de iets oudere sportster. *Best belangrijk*.
- het 'maakt me niet uit' type: spuit na gebruik wat van dat vocht rond op het toestel en loopt dan vlug weg naar het volgende. Tja, het moet nou een maal, dat spuiten. Maar dat droogmaken wordt haar te veel. Veelal de oudere gesettelde man". *Al die regels*.
- het 'precies zo moet het' type: scheurt eerst zorgvuldig een klein stukje papier af, loopt naar het juist gebruikte toestel, spuit alleen op de delen waar ze aan is geweest en veegt het vocht even precies weer af. Veelal de oudere dame. *Covid 19 zie je niet, maar is er wel*.
- het 'kijk mij' type: doet hetzelfde als het precieze type, maar wil daarbij graag gezien worden. Is dat minder het geval, dan spuit en veegt ze als het onverschillige type. Veelal de jongeman-sporter. *Moet nu eenmaal*.
- het 'hier gaat het niet om mij' type. Kijkt stevast om zich heen naar anderen of zij hun toestellen wel bespuiten en afvegen. Doet het zelf naar het uitkomt, maar laat zich nooit betrappen op omissies. Veelal de oudere witte man –als hij eindelijk weer eens sport. *Zogenaamd kritisch*.

Deze types zijn alléén ontleend aan de sporters in onze sportschool hier om de hoek. Maar we vragen ons af: zouden ze gegeneraliseerd kunnen worden over alle sporters? En verder?

Michiel
3/2/2022

³ Lees voor 'haar' alsjeblieft ook: 'hem' of 'x', in onze sportschool om de hoek sporten immers diverse genders.

Nutteloze projecten: de miljardenman

De miljardenman doet de goede dingen voor de wereld - of de wereld daar nu om heeft gevraagd of niet. Er zijn staten ingericht, sommige zelfs op democratische grondslag. Die tellen voor hem niet mee. De miljardair geworden man zet zijn speeltjes uit voor het wel van de wereld, want hij weet wat de wereld ontbeert en dat hij de experimentele redder is.

Satellieten in de ruimte, want internet.
Raketten de ruimte in, want vakantie.
Electrische auto's, want milieu.
Schermen tegen zonnestraling, want klimaat.
Stof de lucht in, want opwarming.
Kapitaal tegen Covid, want pandemie.
enzoverder

'nut' is volgens Van Dale 'voordeel', 'zin'. Maar voor wie of wat staat er niet bij. Nutteloze projecten hebben geen zin en bieden niemand voordeel. Zijn de projecten van de miljardenman dan nutteloos? Voor hemzelf niet.

Voor de wereld waarmee hij het beste voor zegt te hebben? Die hij er niet naar gevraagd heeft en die er niet om gevraagd heeft? Zin? Nut? Dat te bepalen is aan de wereld. Later als hij met zijn speeltje is uitgespeeld. Nutteloos.

De miljardair denkt dat de miljardair eigen verdienste is. Hij werkt zeker hard? Zeker. Hij is zeker slim of sluw? Zeker. Hij is zeker handig? Zeker. Hij gebruikt zeker de door de wereld aangelegde infrastructuur? Zeker. Hij ontwijkt zeker belasting? Zeker. Hij ziet geen relatie tussen belasting en infrastructuur. Hij is zeker van zichzelf. En zeker zelden vrouw. Zeker.

De miljardenman is de moderne dictator: hij is niet verkozen, maar dicteert toch wat goed is voor zijn volk, de wereld. En verder. Hij weet het beter. Altijd. Nutteloos.

Michiel
10/2/2022

Schuldig tot het tegendeel bewezen

De zogenaamde *praesumptio innocentiae* oftewel de onschuldpresumptie oftewel het vermoeden van onschuld is een grondbeginsel van het strafrecht. Eenieder dient voor onschuldig te worden gehouden tot het tegendeel is bewezen.

Ook in het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens is deze onschuldpresumptie uitdrukkelijk vermeld (artikel 6, lid 2) evenals in het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (art. 14, lid 2). Als er vervolging tegen je wordt ingesteld vanwege een strafbaar feit word je voor onschuldig gehouden totdat je schuld in rechte / volgens de wet is bewezen. Het gaat hier om een recht van de verdachte, maar is in feite een procesrechtelijk beginsel dat normen stelt aan hoe de vervolgende instantie zich dient te gedragen.¹

De social media trekken zich van deze juridische gang van zaken weinig aan getuige de publieke veroordelingen die zich daar de laatste jaren in steeds groter getale voordoen. *Trial by media*.

Niks bewezen, maar wel aangeklaagd door één persoon met één tweet, één appje, of één vingertje op een ander sm-knopje. Dat wordt geretweet en snel volgen er meer aanklachten. Niks bewezen, maar wel aan de schandpaal: armen, hoofd door de gaten en het rotte eieren en tomaten gooien kan beginnen.

Dat pikken de non-digitale media (tv, radio, krant) vervolgens op: sappig, want er wordt met smerig spul naar een (meestal nog smeriger) persoon –man– gegooid, -of het nu gaat om een artiest, een politicus, een directeur, in elk geval wel een relatief bekend persoon van enig belang. Iemand die boven het maaiveld uitkomt en waarvan het hoofd dus goed in de schandpaal past. Iemand van wie de carrière vrijwel direct gebroken is, omdat terugtrekken de vrijwel enige optie is en terugkomen nooit meer gaat lukken. Want aangeschoten wild, hè, een bezoedeld blazoen, hè, en als die en die het zegt, hè, en schande, schande, heb jij het al gehoord: de dorpsroddel, maar dan wereldwijd. Eens beschadigd altijd beschadigd, eens beschuldigd, altijd schuld.

En zelden hoor je dan de *praesumptio innocentiae* uit de afbrokkelende rechtstaat klinken. Die hoort immers uitsluitend bij het recht, preciezer: bij het strafrecht, preciezer: bij de vervolgende instantie. Maar social en normal media met hun beschuldigers zijn niet de vervolgende instantie en hebben met de *praesumptio* niets van doen. Daar moet de aanklager zich aan houden. En de rechter.

Maar de burger, het volk?

Schuldig tot het tegendeel bewezen is, en ook dan nog schuldig. Zelfs als de rechter later, later, véél later het onschuldig of minstens het onbewezen heeft uitgesproken.

Michiel

20/2/2022

¹ Naar: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Onschuldpresumptie>